

nemohl již nastati účinek v § 9 zák. pat. uvedený. Opačný právní názor soudu odvolacího jest mylný a dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., žalobcem uplatňovaný, v tom směru jest opodstatněn. Když tomu tak jest, dlužno však přiznati oprávnění též dovolacímu důvodu § 503 čís. 2 c. ř. s., uplatňovanému v ten rozum, že nebylo přesně zjištěno, kdy žalovaný objednal první stav tkalcovský. Jestliže nižším soudům nestačily výsledky důkazu v tom směru již provedených, zejména svědecká výpověď Ewalda R-a ve spojení s jeho písemným prohlášením ze dne 26. září 1913 ve spisech patentového úřadu založeným, dle něhož objednávka se stala dne 21. května 1913, zbýval dukaz výsledkem stran, žalovaný o této posléze naznačené skutečnosti nabízený, ale nepřipuštěný. Též výtku, že odvolací řízení stíženo jest vadou, která byla způsobilá zameziti úplně vysvětlení a dukladné posouzení rozepře, jest tedy odůvodněna. I slušelo proto dle § 510 c. ř. s. zrušiti rozsudek soudu odvolacího, spolu však i rozsudek prvního soudu a vrátiti věc do první stolice, neboť kdyby nebylo lze přesně zjistiti, že první stav tkalcovský byl u Ewalda P-a objednan před 23. květnem 1913, a kdyby proto námitka, že žalovanému přísluší právo předchozího užívání dle § 9 zák. pat., ukázala se býti bezdůvodnou, bylo by třeba obírat se další námitkou žalovaného, soudem první stolice na přetřes nevzatou, že vynález žalobcův není způsobilý k patentování.

Čís. 1165.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Pozemek chudinského farního fondu není pozemkem církevním ve smyslu § 1 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. a čl. I. zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 6. září 1921, R II 298'21.)

Požadovací nárok pachtýřův na pozemek chudinského farního fondu byl zamítnut soudy všech tří stolic, Ne j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů:

Názor stěžovatelův, že požadovaný pozemek jako součást jmění farního chudinského fondu jest pozemkem církevním, poněvadž prý farní fond chudobinský patří k jmění církevnímu, jako církevní nadace, jest zřejmě pochybným. Z dvorních dekretů ze dne 9. února 1782 sv. I. str. 252 sb. z. pol., ze dne 1. února 1784 sv. VI. str. 177 sb. z. pol. a zvláště pro Moravu z dvorních rozhodnutí ze dne 20. listopadu 1785 sv. X. str. 507 a ze dne 12. února 1786 sv. X. str. 502, na základě jichž farní fondy chudobinské byly zavedeny, plyne zcela jasně, že farní fondy chudobinské nejsou vůbec ústavem církevním a neslouží účelům církevním. Jsou ústavy veřejnými, jež slouží péči o chudé v obcích, opatřují k tomu potřebné prostředky částečně sbíráním dobrovolných příspěvků, částečně z důchodů, jim zákonem přikázaných a správa jejich byla jen z důvodu účelnosti svěřena místním farářům. Nemůže tedy býti o tom řeči, že požadovaný pozemek

jest pozemkem církevním ve smyslu § 1 zák. ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. a čl. I. zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n.

Čís. 1166.

Berní úřad, jenž vystupuje jménem eráru za finanční prokuraturu, jest jejím zmocněncem. Stranou jest pouze tehdy, spadá-li věc do oboru jeho působnosti. Relativní nutnost zastoupení advokátem platí i ve sporech, vedených erárem nebo proti němu, nevyšle-li finanční prokuratura k nim svého úředníka.

(Rozh. ze dne 6. září 1921, R II 313/21.)

Býv. c. k. erár, zastoupený Čsl. finanční prokuraturou, vznesl žalobu o pohledávku 2207 K, jež byla zaplacená pensijní likvidaturou býv. c. a k. intendance. K jednání u okresního soudu v S., kde sídlí několik advokátů, dostavil se za žalobce zaměstnanec tamního berního úřadu, načež žalovaný navrhl, by vydán byl rozsudek pro zmeškání, ježto žalobce nebyl zastoupen advokátem, pokud se týče konceptním úředníkem finanční prokuratury. Soud první stolice návrh zamítl, odročil však rok a pokázal finanční prokuraturu, by k odročenému stání vyslala svého konceptního úředníka nebo advokáta. **Důvody:** Článek IV. zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. stanoví zastoupení advokátem. Je-li totiž strana zastoupena zmocněncem, musí to býti buď advokát anebo na témž stupni stojící úřední osoba (konceptní úředník finanční prokuratury). Jest sice správné, že dostavivší se zmocněnec, dle § 29 c. ř. s. a dle čl. IV. zákona čís. 161 sb. z. a n. nebyl ku zastupování v této právní záležitosti oprávněn, přes to však není zde podmínky, by vydán byl rozsudek pro zmeškání, to tím méně, že civilní řád soudní neobsahuje ustanovení, dle nichž v pádu nepřipustnosti by mělo nepřipuštění dle § 29 c. ř. s. neschopného zmocněnce v zápětí následky zmeškání, naopak jest analogicky dle § 185 c. ř. s., není-li zmocněnec dle zákonných ustanovení (§ 27 odstavec první) ku zastupování oprávněn, rok odročiti a stranu pokázati, by se dala zastoupiti buď advokátem nebo konceptním úředníkem. **Rekursní soud** nařídil ku stížnosti žalobce prvnímu soudu, by zaměstnance berního úřadu k řízení připustil. **Důvody:** Žalující erár a finanční prokuratura, povoláná, by jej v právních jednáních před soudem zastupovala, jsou právníckými osobami, které se nemohou osobně soudních jednání účastniti, nýbrž mohou jednati jen svými orgány. Které orgány v tom kterém případě jsou povolány, by erár před soudem zastupovaly, upravuje nařízení ze dne 9. března 1898, čís. 41 ř. zák. K nim pří náleží podle § 15 tohoto nařízení mimo jiné též berní úřady. Kde za finanční prokuraturu jménem eráru před soudem vystupuje takový orgán, nevystupuje jako obecný zmocněnec, nýbrž vystupuje — podobně jako poručník, opatrovník, nebo jiný zákonný zástupce — jako strana sama, takže tu ustanovení druhé věty § 29 c. ř. s. nemá místa. Na tom nemění ničeho okolnost, že úředník, za finanční prokuraturu se dostavivší, předložil plnou moc, neboť tuto jest podle její povahy považovati jen za legitimací prukaz o tom, že byl finanční prokuraturou delegován.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.